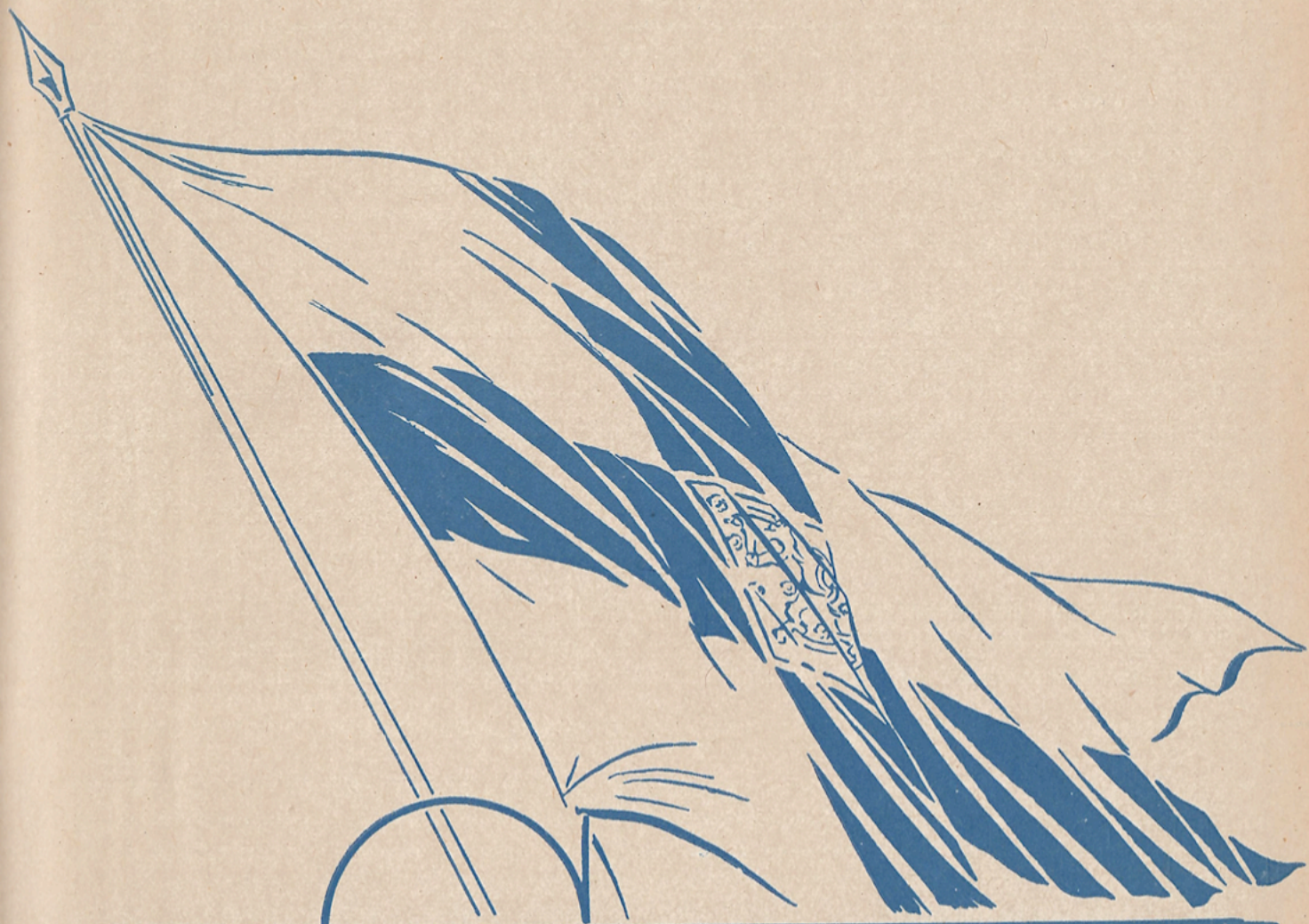

SAULI

TILAA SAULI!

Jokaisen Suomen aliupseerin velvollisuus on seurata ja tukea oman piirinsä yhteisiä pyrintöjä. Jotta kuitenkin voisit olla aikasi tasalla aina, on Sinun saatava tietosi kaikki, mikä koskee puolustusvoimemme aliupseereita! Sinun on myös pysyttävä kansalaisena aikasi tasalla päivän politiikassa — niin kotl- kuin ulkomaillakin kehittyvässä, vaikka et itse siihen osallistukaan. Sinun on saatava tietosi sota-aseiden uusi kehitys — uutuudet kaikkialla ja lukemattomilla sodankäyntiin kuuluvilla aloilla — tiedot kehityksestä eri maiden armeijoissa, laivastoissa, ilmavoimissa — tiedot muiden maiden aliupseerien riennoista jne. Ja Sinun on saatava tietoja ja uutisia myös niistä asioista, jotka Sinun harrastuspiiriisi kuuluvat ulkopuolella palvelun — urheilusta, kalastuksesta, metsästyksestä, shakista jne.

Keveämpää lukemista kaipaavat myös.

SAULI on perustettu näitä ja monia muita asioita hoitamaan.

Tilaushinnat ovat: 1/1 vuosikerta 125:—, 1/2 vuosikerta 75:— ja Irtonumerot maksavat 15:—.

Ilmoitushinnat ovat: tekstin jälkeen koko sivu 4.000:—, 1/2 sivua 2.250, 1/4 sivua 1.200:—, 1/8 sivua 900:— Tekstissä ja takakansi: 1/1 sivu 5.000:—, 1/2 sivua 2.750:—, 1/4 sivua 1.500:—, 1/8 sivua 1.000:—.

Kutsumme kaikkia Suomen Aliupseeriliittoon kuuluvia Alipäällystökerhoja jäsentensä kautta osallistumaan kuu- densiin.

Aliupseeriliiton hiihtomestaruus kilpailuihin,

jotka toimeenpannaan Lahdessa 17. 2. 46.

Kilpailuohjelma:

Yleinen ja ikämiesten (35 v.) 30 km.
Yli-ikämiesten (42 v.) 15 km

Kerhojen kilpailtavaksi asetetaan kiertopalkinto, jonka voittaa kerho, jonka kolmen parhaan edustajan yhteen- laskettu aika 30 km:n hiihdossa on pienin (sarjasta riippu- matta).

Kilpailut järjestetään Hiihtoliiton sääntöjen mukaisesti. Ikämiessarjoissa kilpailevat ne, jotka viimeistään kilpai- lupäivänä täyttävät määrätyn iän.

Osanottoilmoitus (lukumääräilmoitus) on tehtävä 5. 2. ja nimellisilmoitukset 11. 2. 45 mennessä osoitteella: Lahden Alipäällystökerho. Lahti, Hennala.

Kuljetusten järjestämiseksi Lahden asemalta Hennalaan, on nimellisilmoitusten yhteydessä ilmoitettava, millä junalla joukkue saapuu Lahteen.

Sotilasmajoitus vuodevaatteineen järjestetään sitä halua- ville aikaisintaan 16. 2. klo 9,00.

Sotilasmuonitus voidaan järjestää korvausta vastaan. Elintarvikekortit oltava mukana.

Liiton kilpailuihin matkustaville on anottu vapaita matkoja. (Nyttemmin on anomukseen saatu kielteinen vastaus.)

Samalla ilmoitetaan, että Pv.PE:n Koulutusosasto ottaa tulokset huomioon hiihtomerkkisuoritusten laskemisessa, mikäli armeijan mestaruuskilpailuista saadaan vertailuaika.

Runsasta osanottoa toivotaan.

Hiihtoterveisin:

SAuL:n puheenjohtaja:
Sotilasmestari L. J. Laakso.

SAuL:n kilpailutoimikunnan puolesta:
Väpeli M. Viitala.

Heisingin Aliupseeriyhdistys r.y:n

vuosikokous ja palkintojen anto on 8. 2. 1946 Kaartin kasarmilla, Helsingin Varuskunnan Ali- upseerikerholla. Kokouksessa päätetään yhdis- tyksen toiminnan siirtämisestä Aliupseerikerholle. Palkinnot ovat v. 1939 urheilukilpailuista.

Puheenjohtaja.

VARATTU PAIKKA

SAULI

N:o 1

1946

1. vuosikerta

TOIMITUKSEN OSOITE:
Helsinki, Maneeskatu 2b. Puh.
20 681/242 — Päätoimittajan
puh. 20 581/447. Toimitussiht. puh.
34 275 klo 9—13.

VASTAAVA TOIMITTAJA
sotilasmest. Eemeli Mäkinen. —
Toimitussiht. M. Pernaja, talou-
denhoitaja väpeli A. Tikka.

TOIMITUSNEUVOSTO:
Sotilasmestari L. J. Laakso,
erikoismestari H. Lae,
väpeli A. U. Lehtonen ja
väpeli M. Viitala.

UUDELLE TAIPALEELLE

KAIKKEEN SIIHEN, mikä tavalla taikka toisella liittyy yhteiskuntakäsitteeseen, on kulunut puolivuosi- kymmentä jättänyt lähtemättömän piirtonsa. Näin on myöskin asia puhuttaessa Suomen Aliupseeriliitosta ja sen äänenkannattajasta Suomen Aliupseerista. Liiton jäsenten lähdettyä täyttämään velvollisuuttaan jäi liittoasioiden hoito muutamien yksilöiden varaan. Tämä seikka luonnollisestikin vaikutti häiritsevästi liiton toimintaan. Kaikesta huolimatta liittommeikin läpäisi nuo vaikeat vuodet ja nyt uutta verta saaneena lähtee uudelle taipaleelle.

Valitettavasti ei asianlaita ole yhtä lohdullinen liiton äänenkannattajan Suomen Aliupseerin kohdalta.

Lehden lähtiessä ensimmäiselle vuositaipaleelle sai se elämänohjeeseen totuudessa pysymisen ja säästävai- syyden velvoituksen. Siitä, ovatko nuo kaksi paljonpuhuvaa sanaa — totuus ja säästäväisyys — aina ja kaikissa vaiheissa olleet ohjaavana tähtenä, voidaan, ainakin taloudellisessa mielessä, olla eri mieltä.

Jo pidemmän aikaa oltiin tietoisia, taikka ellei varmasti tietoisia, niin ainakin uumoiltiin, etteivät asiat Kustannusosakeyhtiö Säilässä, joka lehteä kustansi, olleet parhaat mahdolliset SAuL:oon nähden. Suomen Aliupseeriliiton nykyisen johtokunnan kokoontuessa ensimmäiseen kokoukseensa todettiin Kustannusosakeyhtiö Säilän ja SAuL:n välisen tilanteen olevan siksi sekavan, että katsottiin tarpeelliseksi toimeenpanna täydellinen tutkimus asioiden selville saamiseksi. Kun tuli selvitettyksi, että SAuL — joka omisti yli puolet mainitun kustannus- osakeyhtiön osakekannasta — oli eräiden edellisen johtokunnan jäsenten toimesta ilman perusteltua syytä ja ehkä laittomallakin tavalla myynyt osakkeet nimellisarvosta ja jopa sen allekin ulkopuoliselle henkilölle, antoi liittokokous johtokunnalle valtuudet purkaa tehty kauppa, mikäli siihen löytyisi mahdollisuuksia.

Näiden valtuuksien nojalla käytiin osakkeiden nykyisen omistajan kanssa useampia neuvotteluja kaupan purkamiseksi sovittelutietä. Käydyissä neuvotteluissa ei kuitenkaan saavutettu yhteisymmärrystä, minkä johdosta asia oli jätettävä oikeuden ratkaistavaksi. Koska asia edelleenkin on oikeuden käsiteltävänä, ei tässä vaiheessa voida asiaa laajemmassa mittakaavassa selostaa.

Suomen Aliupseerin jouduttua tällätavalla vieraisiin käsiin, on se menettänyt merkityksensä liiton äänen- kannattajana ja täten katsottava poistuneeksi siltä paikalta, mitä se puolitoista vuosikymmentä on edustanut.

Tästä syystä on Suomen Aliupseeriliitto perustanut uuden äänenkannattajan nimeltään SAULI, joka ei mis- sään suhteessa ole riippuvainen Kustannusosakeyhtiö Säilästä. Lehteä toimittaa aliupseereista kokoonpantu toimituskunta ja sitä kustantaa yksinomaan Suomen Aliupseeriliitto.

SAuL:n johtokunta ja lehden toimituskunta toivovat, että koko aliupseerikunta, niinhyvin vakinaisessa palveluksessa olevat kuin siitä eronneetkin, antaisivat kaiken tukensa tälle uudelle tulokkaalle.

Yksinkertaisen vaatimattomana katse suunnattuna parempaan tulevaisuuteen lähtee lehti kantamaan ali- upseerikunnan kapeata, mutta kunniakasta viiriä.

HE JATKA VAT RAKENTAMISTA —

Äskettäin päättynyt, vuosikausia kestänyt sota aiheutti vakinaisen aliupseeristomme kauan kestäneen hajallaanolon. On sanomattakin selvää, että sen yhteiset riennot kärsivät tästä: lupaavassa vauhdissa ollut liittotoiminta hiljalleen nukahti, ja yhteinen äänenkannattaja, Suomen Aliupseeri, tarpeellista kannatusta vailla kuoli itsenäisenä lehtenä. Tästä ei sovi moittia aliupseeristoa, jonka jäsenet alituisen joutuivat siirtymään paikasta toiseen ja hoitamaan uusia, suuritöisiä tehtäviään. Heillä ei yksinkertaisesti ollut aikaa eikä tilaisuutta tällaisille asioille omistautumiseen, eivätkä myöskään reservin aliupseerit tunteneet kiinnostusta yhteistyötä kohtaan, koska he tiesivät vain tilapäisesti palvelevansa puolustusvoimissa ja rauhan tultua siirtyvänsä taas siviilitoimiinsa.

On ilahduttavaa, että entinen yhteistyö jälleen herää ja että myöskin oman äänenkannattajan henkiinherättäminen on katsottu välttämättömäksi. Se onkin yhteistyön näkyvin ilmenemismuoto — työn, joka onnistuakseen välttämättä tarvitsee oman kirjallisen tiedotusorganinsa. Viimeksi mainittu seikka on tärkeydestään huolimatta kuitenkin tällaisen julkaisun vain eräs tehtävä, tärkeä kylläkin. Julkaisulla tulee olla myös kasvattava merkitys, sen tulee sisältää kirjoituksia, jotka avartavat lukijain näköpiiriä, rikastuttavat heidän tietojansa. Ikäänkuin kuvitukseksi soveltuvat hyvin valikoidut kaunokirjalliset tuotteet. Julkaisun tulee muodostua vähitellen myös aliupseeristoa edustavaksi, että ulkopuolinen lukija saa siitä käsityksen niistä tavoitteista ja ihanteista, jotka kannustavat aliupseeristoa työhönsä. Sen tulee vakuuttavasti osoittaa aliupseeristomme hyvät harrastukset ja kulttuuripyrkimykset.

Tämä kaikki asettaa aliupseeristolle itselleen melkoisia vaatimuksia, ennen kaikkea sen täytyy yksimielisesti antaa varaukseton tukensa julkaisulle ja kaikkiin käytettävissään olevin keinoin tukea sitä.

Sodanedellistä aliupseeristoa on moitittu eripuraiseksi monissa suurissa asioissa. On sanottu, ettei se tuntenut latinaa, jo koulussa opetettua sananlaskua: concordia parvae res crescunt, discordia maximae dilabuntur — yksimielisyydessä pienet yritykset edistyvät, erimielisyydestä suurimmatkin joutuvat rappiolle. Kun aliupseeristomme on vanhan lisäksi saanut uutta verta, kun se nyt aloittaa kaikki ikäänkuin alusta, vedetäköön viiva menneen, murheellisen yli ja ryhdyt-

täköön toimimaan yksimielisesti, ja pahan paikan tullen pidettäköön pää kylmänä, että selkein avoin voidaan harkita asioita ja sovussa poistaa erimielisyydet. Jokainen siis unohtakoon omat pyyteensä yhteisen edun hyväksi, sillä vain yksimielinen aliupseeristo voi saavuttaa sen arvonannon, mikä sille tärkeän tehtävänsä takia kuuluu.

Aliupseereista miehistöä lähinnä olevina kasvat-jajina puhutaan paljon. Eikä ihmeäkään, sillä juuri he joutuvat läheltä ohjaamaan nuorukaisiamme heidän herkkänä ikäkautenaan, jolloin luonne muovautuu, jolloin helposti innostutaan asioihin, mutta myös helposti haavoitutaan, jos ohjaus ei ole ymmärtäväistä. Aliupseeriston on siis äärimmäisellä hartaudella suhtauduttava tehtävänsä. Jos näin tapahtuu, saavuttaa se sen arvonannon, josta äsken puhuttiin. Tässä on hyvänä apuna oma julkaisu, josta ken tahansa voi vakuuttautua aliupseeristomme vilpittömistä harrastuksista ja päämääristä.

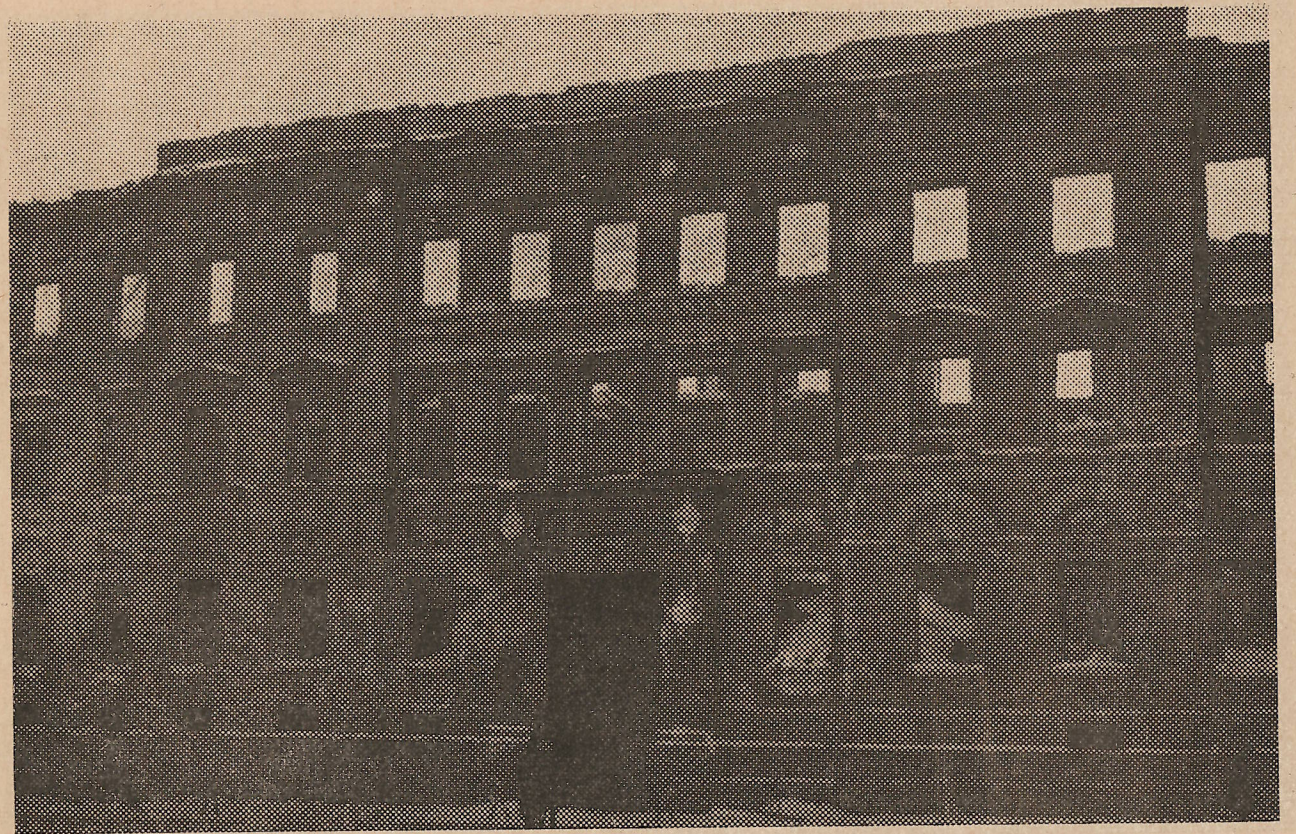
Näin ajatellen toivotan menestystä Suomen Aliupseeriliiton uudelle äänenkannattajalle.

O. Koivisto.

Toisen maailmansodan tilinpäätös

lienee yksi niitä asioita, jota koskaan ei voida edes joltisellakaan varmuudella tehdä. Emme nyt tarkoita tietenkään mitään rauhansopimusta, sotakorvauksia t.m.s., vaan arviointeja ihmishenkien ja taloudellisten arvojen menetyksistä. (Henkisiä arvojahan ei kukaan tietenkään ota edes puheenalaiseksikaan!) Jos otettaisiin pohjaksi esim. ihmismateriaalin menetyksiä laskettaessa kunkin sotaikäneen itsensä ilmoittamat tappioluvut, päästäisiin vielä suhteellisen siedettäviin tuloksiin, mutta jos otetaan taasen ne luvut, mitä kukin on vihollisistaan ilmoittanut, niin... Nyt on kuitenkin eräs ruotsalainen professori koettanut suorittaa mahdollisimman puolueettoman arvioinnin. Hänen käyttämänsä lähteet eivät ole tiedossamme, mutta joka tapauksessa hän on päätnyt 30 miljoonaan kuolleeseen! Sodassa ja pommituksissa haavoittuneita voi laskea olevan kolme tai neljä kertaa enemmän, joten siis lähes puolitoistasataa miljoonaa ihmistä on saanut tuntea sodan kauhut »omassa nahassaan» sanan täydessä merkityksessä.

Aineellisia vahinkojakin hän on koettanut laskea, mutta tunnustaa itse sen vielä toistaiseksi olevan toivontonta hommaa. Joka tapauksessa hän kuitenkin katsoo voivansa väittää, että 1000 miljardia dollaria on liian pieni summa kaikista niistä vahingoista ja kustannuksista, jotka juuri päättynyt hävityksen kauhistus aiheutti. Toisin sanoen: jos jokaisella suomalaisella — lapset ja imeväiset mukaanluettuna — olisi rahaa 30 miljoonaa markkaa ja se kaikki otettaisiin sotakorvauksiin, ei sittenkään kaikki tulisi maksettua...

Kaartin kasarmi valokuvattuna 15. 1. 1946.

KAARTIN KASARMIN VAIHEITA

Monumentaalisin ja suurisuuntaisin sotilasrakennus maassamme oli vielä uuden Maasotakoulun rakennuskompleksinkin valmistuttua vanha ja kunniakas, kunnianarvoisa ja muistorikas Kaartin kasarmi. Tämä Carl Ludvig Engellin, Suomen rakennustaiteeseen lähtemättömiä jälkiä jättäneen mestariarkitehdin, suurluomus oli aina edellämainitun sotakoulun valmistumiseen saakka oikeastaan ainoa rakennustaiteen tyyllilliset vaatimukset täyttävä suurempi sotilaallinen rakennusyhdistelmä. Eikä sen tarvinnut hävelä kasvojaan uuden tulokkaan rinnalla. Tyylipuhtaine, suoraviivaisine linjoineen oli se edelleen ykkönen arkkitehtooniselta kannalta katsottuna.

Oli. Valitettavasti. Ja jäänee ehkä edelleenkin vain »oli»-sanana varaan. Sillä jos se restauroidaan tai uudestirakennetaan, niin varmana voidaan pitää, ettei siitä kuitenkaan tule samaa, mikä se oli sitä ennen. Ja jollei tehdä kumpaakaan, niin silloin voivat tuhannet ja taas tuhannet isät käydä näyttämässä pojilleen, että tässä oli Kaartin kasarmi... Kunnianarvoisa, muistorikas, kuuluisa — rakennus, joka on nähnyt 100 ikäluokkaa, 10 aikakautta...

— Tämä tarina sai alkunsa siitä kohusta, joka rakennuksen raunioiden ympärillä on viime kuukausina humissut. Kaikenlaiset virastot ja lai-

tokset ovat näitä raunioita omakseen kosineet. Allepainettu on kuitenkin sitä mieltä, että ellei kasarmia voida restauroida entiselleen ja entiseen tarkoitukseensa sen jälkeen käyttä, niin olkoon raunioina. Perinteetkin sentään jotakin velvoittavat. Niistä hiukan seuraavassa.

Alkuvaiheet.

Kun »Kolmas suomalainen jääkärirykmentti» oli vv. 1808—09 sodan jälkeen »kaikkein armollisimmalla asetuksella» perustettu ja sen ensimmäisestä pataljoonasta oli valittu Parolaan n. 150 miestä käsittävä opetuskomennuskunta — joka myöhemmin vahvistettiin pataljoonaksi — sai se nimekseen »Helsingin Pataljoona». Sillä ei kuitenkaan ollut nimikko-

Kasarmi v. 1865.

kaupungissaan tarvittavaa kasarmirakennusta, joten selasta ryhdyttiin heti suunnittelemaan.

Tehtävän sai suorittaakseen sen ajan kuuluisin auktori-teetti maassamme, arkkitehti C. L. Engell, Helsingin kaupungin toimiessa työnantajana. Pitkän pohdinnan jälkeen valittiin suuri tontti silloisen kaupungin ulkolaidalta, »Uuden torin» (nyk. Kaartin torin) eteläreunasta. Työt aloitettiin v. 1819 ja viisi vuotta myöhemmin saatiin jo osa pataljoonaa sijoitettua valmistuneisiin rakennuksiin. Engellin rakennussuunnitelma tuli kokonaisuudessaan toteutettua vasta v. 1847 mennessä. Sellaisena rakennuskompleksi pysyikin sitten — aivan vähäisiä muutoksia lukuunottamatta — aina Suomen sotaväen tsaarivallan aikana tapahtuneeseen hajoittamiseen saakka.

Venäläisiä tilitrakennuksia.

Seurasi toinen vaihe. »Helsingin Pataljoona» oli jo monet kerrat vaihtanut nimeään — hajoittamishetkellä se oli Kaartin Pataljoona — mutta rakennukselle oli vakiintunut nimi »Kaartin kasarmi». Tämän Kaartin kasarmien miehitti sitten ensimmäisen sortokauden aikana venäläinen sotaväki. Koska »kapinallisista suomalaisista» ei koskaan saattanut olla taakeita, sijoitti tsaarin hallitus vahvat joukko-osastot Helsinkiin. Niille ei enää riittänyt tilaa Kaartin kasarmilla enempää kuin muuallekaan kaupunkiin pystytetyissä kasarmeissa, ja niinpä rakennettiin sitten Kaartinkin alueelle ne monet tyyliittömät, punatiiliset rakennukset, jotka vieläkin ovat pystyssä. (Mm. se, jossa Aliupseerikerho nyt on.)

Näihin aikoihin sai Kaartin kasarmien tienoo sellaisen maineen, että vanhat helsinkiläiset puhuvat siitä vieläkin »silmit harittaen».

Kolmas vaihe.

oli sitten itsenäisen Suomen puhdistava luuta. Kaartin kasarmikin saatiin taasen siedettävään asuun, joten sinne voitiin sijoittaa Suomen Valkoisen Kaartin asevelvolliset. Mutta paljon piti tehdä puhdistus- ja korjaustöitä ennenkuin idän saasta ja rappeutumisen jäljet olivat hävinneet.

Neljäs vaihe oli sitten tämän rakennuksen tuho.

Kaartin Kasarmi — mitä tuotkaan mieleen! — Suomen miesten soturikunnan, silloin kuin se parasta on ollut! Kaarti — kunniakas kymmenillä taistelukentillä — on sen suojissa asunut!

Kaartin Kasarmi — muista asukkaasi, jotka nukkuvat valkean ristin alla! Sillä heitä on legio. Kaarti — muista vainajasi! Sillä ne ovat monet...

VOX.

Kivääri, jolla voi ampuu kulman taakse.

Maailman uusin ja merkillisin asekeksintö lienee kivääri, jolla voi ampuu kulman taakse, siis esim. katutaisteluissa poikkikaduille. Keksintö on alkuaan saksalainen. Englantilaiset saivat haltuunsa muutamia tällaisia kiväärejä, ja niitä on nyt hyvällä menestyksellä kokeiltu Lontoon lähistöllä. Tähtäystä varten on kivääriin asennettu nerokkaasti suunniteltu periskoopilaite. Luodin lentosuunnan muutos saadaan aikaan pienellä erillisellä räjähdysainelatauksella.

Kapteeni REINO KORPI:

SUOMALAINEN ALIUPSEERI SODAN JA RAUHAN AIKANA

NIINKAUAN KUIN suomalaisista sotilaista historiassa on kerrottu, aina joukossa on maininta kunnostautuneista aliupseereista, joitten sankarihohde on kulkenut perintönä nykypäivien ja nykypolven suomalaiselle aliupseeripersonalle. Nykyistä aliupseeria voimme katella eri puolilta, mutta mielestäni eroittuu selvästi hänen kolme hahmoaan ja ne ovat: ennen viime sotiamme oleva, sodanaikainen ja sodanjälkeinen aliupseeri.

ENNEN SOTIAMME OLEVA ALIUPSEERI.

Kansan riveistä nousseena, isiltä perityn tosi-isänmaallisen katsantokannan omaavana näemme suomalaisen aliupseerin, joka useimmiten sai sotilaskutsumuksen vasta asevelvollisuusaikana. Se oli jotakin ylevää, jäyhää, karskia, mutta samalla isällistä ankaruudessaan, sotilaspanssarin alla sykki sydän, joka ymmärsi juuri lähinnä suomalaisen miehen, tunsu tuon torpan pojan, joka koukku-polviseä huojuu käskynjaolla, tuon hyvinvoivan kauppiaan pojan, joka oli sotisovassaan niin alaston, kun eivät kellonvitjat kulkeneetkaan liivina-pista taskuun, tai tuon huutolaispojan, joka ei äidistään eikä isästään koskaan ollut mitään kuul-lut, jolle komppanian vääpeli merkitsi oikeastaan ensimmäistä äitiä, nuo kaikki pojat vanha kanta-aliupseeri tunsu. Me vapisevat siviilipoliset sarkata-kissa kuvittelimme vääpelin käsittelyvään meitä massana, mutta nyt jokainen »Suomen raskaan» käynyt tietää varsin hyvin, kuinka kukin meistä oli yksilö tuon karheäänisen, rosoposkisen ja hie-man punakan vääpelin silmissä. Kuinka sanoma-ton alistumisen, kunnioittavan alistumisen tunne olikaan, kun alokkaina ensimmäisellä käskyn-jaolla saimme tinkimättömän komennon istuutua lattialle, syystä että joku liikkui, kuinka tuo ääni myöhemmin herätti niin sanomatonta itsevar-muutta ja ihastusta. Missä on tuon persoonan salaisuus? Miksi aliupseeri ennen sotia oli miehelle niin läheinen ja samalla kunnioittavan kaukainen? Kuinka lentäen teimme kunniaa aivan luonnolli-sena asiana, huomatkkaa — emme tervehtineet SO IV luvun väkiväisyydellä! Se oli siinä, että tuo aliupseeri oli samasta piiristä, ruotuväkeen tullessaan hänellä ei yleensä ollut opillista sivistystä, tuota hienoston poikien kadehdittavaa kult-tuoriosaa, joista suoraan merkittiin kirjaan: pääl-lystöaines, ja jotka saivat käydä kohti Munkki-niemeä. Ei, vaan samoja monneja, samoja koukku-

polvia auran ja lapion varresta, joiden täytyi omalla olemuksellaan ja esiintymisellään päästä »tuulen päälle». Ja tuo sama aliupseeri on ollut monen nuoren vänrikin vaistomainen ja itsetah-doton tuki, joka teoriassa ja tiedoissa viisaam-pana on ollut herra ja esimies, mutta jolle »kapi-tulantti» opetti käytännössä ja jolle se merkitsi sanaa k o r v a a m a t o n. Ja koskaan ei tuon kapitulantin silmistä lukenut halveksuntaa, ei kärsimätöntä alistumista väkiväisästi, vaan asiat luistivat kitkatta aliupseerin puolelta. Se oli kuva lyhykäisyydessään itsenäisyyden ajan aliupsee-rista.

SODANAIKAINEN ALIUPSEERI.

Syttyi tuo vieläkin jälkiselvittelyjä vaativa sota, jota jokainen sotaakäyvä nimitti isänmaalli-seksi. Suomalainen aliupseeripersona asetti isän-maan käytettäväksi kalleimmat arvonsa ja opitun sotilaskoulutuksensa. Suomalainen aliupseeri ei ollut turhaan rauhan manöövareilla karaissut ja kuntouttanut itseään. Nyt hän sai osoittaa, että hakkapeliittain henki ei ole sammunut uudessa polvessa. Aliupseeri oli se, joka teki käskety-n työn sotapäällikön tavoin, niin monta kertaa kuin nähtiinkin aliupseeri joukkonsa johdossa. Mutta sodalla on mustatkin puolensa. Tuo sana »aseveljeys» otettiin liian kirjaimellisesti — eihän sitä hyväksy nykyinenkään henki — aliupseeria käsiteltiin rivimiehen veroisena — tuskin min-kään muun maan armeijassa tämä tulisi kysymyk-seen. Aliupseeri, vaikka hän oli rauhanajan ko-vassa koulussa oppinut tuntemaan esimiesase-mansa, oppinut sen, että hän on vertainen, samaa juurta kuin hänen alaisensakin, oli kurin ja jär-jestyksen takia käskynantaja ja esimies. Nyt tuo käsite muuttui, osaksi aliupseerien itsensä takia, etupäässä reservistä tulleet johdosta, mutta suurimmaksi osaksi esimiestensä itsensä ansiosta. Esimies, upseeri — sitten miehet (aliupseerit mu-kaanluettuna). Tuo väärä ote otti pohjan pois hyvältäkin mieheltä. Tietysti hyvä aliupseeri osasi tämänkin jälkeen säilyttää auktoriteettinsa, mutta joka tapauksessa tuo rauhanajan luoma ryhti oli hävinnyt. Sodassa näimme aliupseerin esimerkillisenä taistelijana ja innoittajana — en missään tapauksessa väheksy johtaja- ja esimies-taitoa. Omat aliupseerini olivat ainakin yhtä hy-viä kuin upseerinkin johtajina ja he olivat hyviä miehiä.

MAAILMANSODAN UUDET ASEET

I

Luutn. Aatos Heinonkoski:

KATSAUS PANSSARIASEEN KEHITYKSEEN

PÄÄTTYNEEN TOISEN MAAILMANSODAN TAISTELUISSA NÄYTTELI PANSSARIASE HUOMATTAVAA OSAA. SEN KÄYTTÖ JOHTI 1941 SAKSALAISTEN SALAMAHYÖKKÄYSTEN ONNISTUMISEEN JA HUOMATTAVANA TEKIJÄNÄ SE MYÖSKIN VAIKUTTI LIITTOUTUNEIDEN SUURISSA HYÖKKÄYKSISSÄ SAKSAN LOPULLISEEN TUHOON

Jo vanhalla ajalla oli taistelijoilla halu suojata vartaloaan vahvalla kilvellä vihollisen linkejä kiviä ja heittokeihäitä vastaan. Tämä oli kaikinpuolin passiivinen puolustautumiskeino, eikä sitä voida pitää minkäänlaisena panssariaseen syntyyn viittaavana toimenpiteenä. Tulen ja liikkeen yhdisti varsinaisesti ratsuväki, ja sitä onkin pidettävä nykyisten panssarivoimien edeltäjänä. Ristiretkien aikainen haarniskoitu-ritari liitti yhdistelmään vielä suojankin. Siis jo noin

NYKYINEN ALIUPSEERI.

Kelirikko seuraa talvea ja niin se seurasi Suomen sotavoimien Venäjän-retkenkin talvea. Epämääräinen ja epävarma olotila löi leimansa armeijankin riveihin. Missä olivat ennen sotia ilmenneet karskit miehet, nuo jyrkivät ja rosoposkiset? — Kaatuneet, upseereiksi ylennettyjä tai siviili-tehtävissä. Vain siemen oli jäljellä. Mutta ainesta on riittämiin. Suomalainen aliupseeri on sama eilen ja tänään, kun se ottaa saman isällisen kasvatavan otteen kuin oli ennen kanta-aliupseerilla. Hänen tehtävänsä on opettajan ja kasvattajan vaativa osa, eikä minkään mukavuutta rakastavan, tuulien mukana purjehtivan hoippujan. Suomalainen aliupseeri tekee lojaalina raskaan tehtävänsä, puhalsi tuuli suunnasta tai toisesta, olipa myrsky tai tyyni, kun sitä ei pakoteta luopumaan jo hyväksi tulleesta kasvattajataavastaan. Mutta olosuhteet ovat muuttuneet sikäli, että nyt on enemmän kuin koskaan aikaisemmin kiinnitettävä huomio sosiaalisiin oloihin. Olosuhteet olivat asuntojen ynnä muiden puolesta toiset ennen sotia. Ei riitä, että vaaditaan työtä ja asuntoa tarjotaan puun oksalta. Aliupseeri tekee tehtävänsä kun sillä on pohja ja perusta, sillä on esimiesten tuki myös sosiaalisessa huolenpidossa. Tärkeä ja yhdistävä side on Aliupseeriliitto, joka voi edesauttaa omia pyrkimyksiään, sillä yhtä korvaamaton kuin aliupseeri oli ennen, on se nykyin. Aliupseeri on toimen haltija, joka tekee päivätyönsä tuntimäärästä riippumatta.

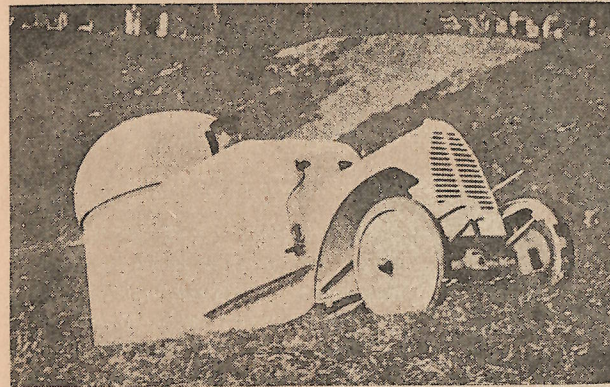
tuhat vuotta sitten kaivattiin taistelukentille soturia, asetta, joka yhdisti nuo kolme menestyksellisen taistelun edellytystä: tulen, liikkeen ja suojan. Pitemmälle ei silloin vielä päästy, sillä sen aikaiset mahdollisuudet asettivat ajatuksille täydellisen esteen. Vasta noin puoli tuhatta vuotta myöhemmin Leonardo da Vinci lausui julki todennäköisesti ensimmäisenä maailmassa mietteensä tulevaisuuden aseesta.

»Suunnittelen lujia ja suojattuja vaunuja, joita vihollinen ei voi valloittaa. Kun ne ajavat tykkeineen vihollisen keskelle, täytyy voimakkaimmankin vastustajan peräytyä. Vaunun takana etenee jalkaväki suojattuna ja vastustamattomasti.» Näin kirjoitti Leonardo da Vinci ystävänsä kreivi Sforzalle 400 vuotta sitten selitykseksi piirroksensa, joka esitti neljällä pyörällä liikkuvaa ja tultasyöksevää kilpikonnavaunua. Niin laajat kuin Leonardon taktilliset tiedot olivatkin, oli hänen hyökkäysvaunussaan eräs suuri vika. Se ei pystynyt liikkumaan maastossa ja kulki vain sileätä tasankoa myöten.

Tämä oli ensimmäinen ilmaus panssarivaunuista. Leonardon suunnitelmat olisivat tehneet tavattoman radikaalisia muutoksia senaikaiseen sodan käyntiin. Luonteeltaan ne olivat liian aikaisia ja siksi jäivätkin ne noin 350 vuodeksi täysin unohtuiksi. Sodan muut aseet kehittyivät. Tykit ja konekivärit tulivat maailmansodan taistelukenttien pääaseiksi. Syntyi konetuliaseiden aikakausi. Puolustusaseina nämä näyttivät voittamattomilta. Avoin taistelukenttä, jota jo buurisodan aikana aavistettiin, tuli maailmansodan sota-näyttämöksi. Suuret armeijat seisoivat vastakkain paikoilleen kiteytyneissä asemataisteluissa. Hyökkääjä ei pystynyt tunnetuin aseineen saavuttamaan ratkaisua ilman valtavia tappioita ja moninkertaista ylivoimaa. Panssariaseen keksimisen sai aikaan pyrkimys nopeasti lopettaa tavattoman pitkäksi venynyt sota. Panssariaseen syntysanat oli lausuttu jo noin 10 vuotta ennen maailmansotaa, vaikka ne ilmaantuivatkin vasta sen kestäessä taistelukentälle.

PANSSARIVAUNUN SYNTY.

On vaikea tarkasti sanoa, kuka ensimmäisenä toteutti ajatuksen rakentaa panssarivaunu, mutta todennäköisesti ensimmäinen tällainen yritys tehtiin Ranskassa viime vuosisadan viimeisinä vuosina. Eräs ranskalainen nimittäin valmisti höyrykoneella käyvän taisteluvaunumöhkälään. Mitään erikoisempaa tietoa hänen aikaansaamastaan tekeleestä ei ole, mutta joka tapauksessa se herätti silloin ansaittua huomiota, jopa viranomaisissakin, jotka tarttuivat lain kouralla keksijää kauluksista, pidättivät hänet ja takavarikoivat vaunun yleiselle turvallisuudelle vaarallisenä. Nämä toimenpiteet

Vuoden 1905 ihmeauto. Paul Daimler asetti v. 1915 panssaroidun vaunun näytteille Wienissä.

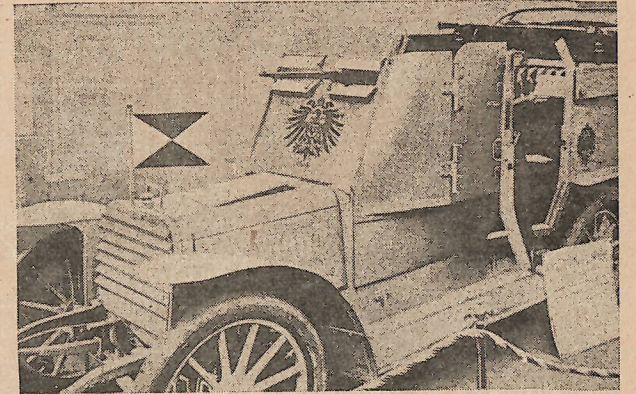
olivat seurauksena siitä, että tämä puhiseva ja pihisevä ratas- ja vipuyhdistelmä oli koeajolla törmännyt erästä muuria vastaan. Ja siihen törmäykseen pysähtyivät kaikki panssarivaununokeilut hetkeksi aikaa.

Amerikassa esiintyi seuraava taisteluvaununkeksijä, nimeltään eversti Davidson, joka vuonna 1900 konstruoi bensiinimoottorilla kulkevan panssariauton, jolla oli aseistuksena Golt-konekivääri. Vuodessa eversti Davidson rakennutti kaksi panssariautota, esitti ne Yhdysvaltain Yleisesikunnalle ja ehdotti, että kaksi ratsuväkirykmenttiä kokeeksi aseistettuihin tällaisiin taisteluvaunuihin, mutta yleisesikunnan upseereissa vaunut herättivät vain naurua. Näin tyrmättiin jälleen perin käytännöllinen ajatus heti alkuunsa.

SAKSALAISTEN SUUNNITELMAT.

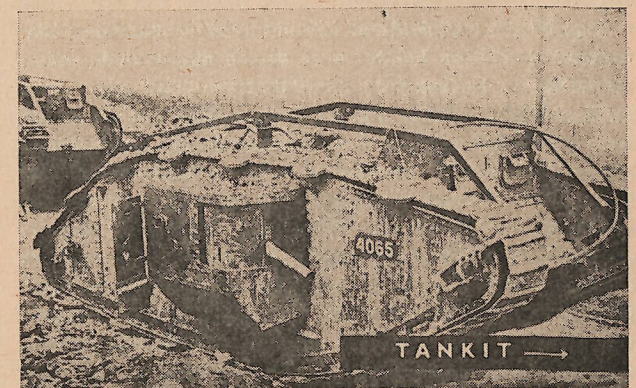
Siirrymme ajassa vuoteen 1903. Steiermarkista kotoisin oleva saksalainen luutnantti Gynther Burstyn oli saanut lennätinlaitoksen päällikön viran Itävalta-Unkarissa merivoimien sotasatamassa Polassa. Välimeren rannalla. Muuan Burstynin merivoimissa palveleva upseeritoveri kutsui hänet vieraakseen erälle torpedovenematkalle. Tästä huvimatkasta tulikin luutnanttillemme sangen kohtalokas, sillä hänen päähänsä pälkähti ajatus rakentaa pieni maalla kulkeva sotalaiva. Vuonna 1905 hän kävi Wienin automobiilinäyttelyssä, jonka vetonumerona oli Austro-Daimler tehtaan valmistama panssariauto. Tämän auton oli suunnitellut Paul Daimler, suuren nopeakulkuisen polttomoottorin keksijän Gottlieb Daimlerin poika. Daimlerin hyökkäysvaunu oli nelipyöräinen kolmikymmen hevosvoimainen automobiili. Vaunun takasassa oli käännettävä, pikatykillä varustettu panssarikupui ohjaajan istuin oli alas laskettava, ja ohjaajan suojana oli, niinkään panssarilevyjä. Tämä hyökkäysvaunu kirkasti nuoren upseerin ajatuksen. Sehän oli hänen unelmoimansa maasotalaiva, vaikkakaan se ei vastannut hänen suunnitelmiaan. Voimakas bensiinimoottori ja kääntyvä, pikatykillä varustettu panssarikupu olivat sen ensimmäisiä ansioita, mutta suojaamattomat pyörät olivat suunnitelman heikko kohta. Burstyn halusi maalaivansa kulkevan maastossa, yli hautojen ja jokiuomien. Daimlerin vaunu ei hänen mielestään ollut kyllin maastokelpoinen. Täytyi keksiä jotain muuta. Mutta mitä? Neljän pyörän jousituksellakaan ei problema ollut ratkaistavissa.

Burstyn sai uuden komennuksen. Tällä kertaa linnoitusten rakentajaksi Etelä-Tyroliin. Ja täällä hän näki jotain, josta hänen suunnitelmilleen saattoi olla hyötyä. Kuljettaessaan raskaita tykkejään pehmeäperäisessä maastossa panivat linnoitustykistöön sotilaat pyörien alle laattavöitä eikä siis

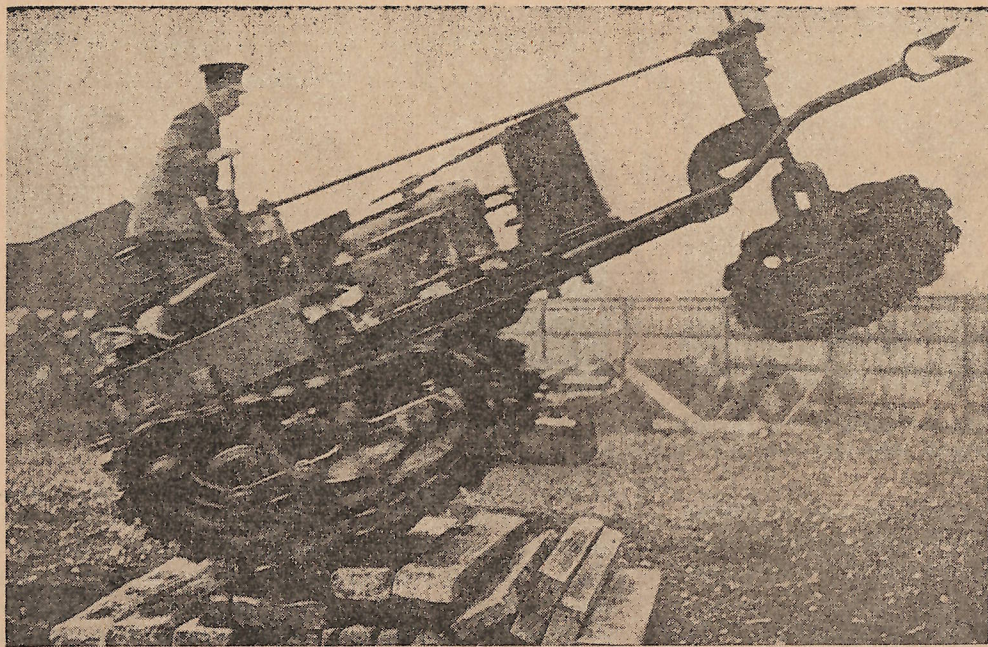

Opelin ensimmäinen panssaroitu tiedusteluvaunu.

pitkiä lautoja, vaan erillisistä toisiinsa yhdistetyistä liikkuvista laudoista kokoonpantuja nauhoja. Nämä vyöt tasoittivat kaikki epätasaisuudet maastossa ja estivät raskaat tykit vajoa-masta. Laattavöistä tekemänsä havainnot Burstyn yhdisti erääseen Krimin sodan aikaiseen asiaan. Silloin oli keksitty veturi, joka kykeni kiskoittamaan tiensä. Mitäpä, ajatteli Burstyn, jos höyryveturin asemasta ottaisikin auton ja kiskojen asemasta laattavyöt? Se oli tankin syntyaikajutus. Niin pitkällä oltiin vuonna 1911. Burstyn, joka tällä välin oli korotettu kapteeniksi, jätti, kuten asiaan kuuluikin, vaatimattomasti moottoritykiksi nimittämänsä keksinnön maansa sotaministeriön tarkastettavaksi. Salakavala sattuma vei kapteeni Burstynin paperit vääriin teille. Keksintö ei milloinkaan joutunut kaukonäköisen yleisesikunnan päällikön Conrad von Hoetzendorffin eikä myöskään sotaministeri Auffenbergin nähtäväksi. Molemmat olisivat heti tajunneet keksinnön arvon, sillä Auffenbergin esimerkiksi kaikista vastaväitteistä huolimatta rakennutti ensimmäisessä maailmansodassa kuuluisaksi tulleet neljätoista 30,5 sm:n moottoritoitua mörssäripatteria. Burstynin ehdotus ei päässyt ministeriön autoasiain esittelijää pitemmälle, sillä tämä hylkäsi anomuksen saada suorittaa valtion kustannuksella kokeilut, koska ei voinut käsittää, mitä tehtäisiin autolla, joka ei ollut auton vaan elonleikkuukoneen näköinen. Mutta Burstyn ei sittenkään masentunut. Hän matkusti Berliiniin ja haki keksinnölleen patentin. Hänelle myönnettiinkin Berliinissä valtion patentti N:o 252815 »Moottoroidusta panssarivaunusta, joka kykeni liikehtimään sekä tiellä että tietämässä maastossa». Tämä patentti N:o 252815 oli kevyt 3—4 miehen vaunu, siinä oli aseena tornissa pienikaliiberinen tykki ja nopeus 5—8 km/tun. Vaunun kummassakin päässä oli kahdella pyörällä varustettu tanko, joiden avulla se ylitti esteet.

Tankki ensimmäisen maailmansodan lopulta.

Englantilaistankki vuodelta 1915. 'Keulasta' pistää esiin piikkilankojen leikkamiseen tarkoitetut sakset.

Hän yritti kaikkensa saadakseen moottoritykkinsä tunnetuksi ja hyväksytyksi, mutta turhaan, Vuonna 1912 hän kirjoitti eversti Blummerille Berliiniin erittäin kaukonäköisesti ja oikeaan osuneesti: »— uskallan väittää, että sotateknikka ennemmin tai myöhemmin keksii minun moottoritykkini kaltaisia hyökkäysaseita. Nyt tuntuu tietysti vielä uskomattomalta, että jalkamiesketjun sijasta joukko moottoritykkeitä ryntäisi hyökkäyksen tai ettei moottoritykillä pitkien etenemisten aikana olisi mitään merkitystä, mutta luulen yhä edistyvässä ihmismateriaalin säästämisyrittämissä moottoritykin olevan parhaan keinon säästää ihmisvoimia taistelussa.»

Mutta kaikista yrityksistä huolimatta hänen keksintönsä arvo jäi vuonna 1912 tuntemattomaksi. Vuotta myöhemmin hän ei enää pystynyt suorittamaan patenttinsa pidentämismaksua. Näin jäi Burstynin tekemät sängen oikeaan osuneet suunnitelmat kaikkien viranomaisten hylkääminä tuuliajolle.

Vuonna 1916 sai rautatie- ja lennätinrykmentin upseeri kapteeni Burstyn todeta, että englantilaisilla ja ranskalaisilla oli käytössä hänen suunnittelemansa patentin kaltaisia panssarivaunuja, mutta saksalaisilla ja itävaltalaisilla ei ollut.

ENGLANTILAISTEN SUUNNITELMAT.

Saksalaisten leväperäisesti suhtautuessa panssariaseen käytäntöön ottamiseen kohdistettiin asiaan ansaittua huomiota Ranskassa ja Englannissa, joissa osattiin antaa arvoa sota-aseiden kehittymiselle. Kaukonäköinen Ranskan sotaministeri osti Daimlerin pnassarivaunueksinnön, jonka viranomaiset Saksassa ja Itävallassa olivat hylänneet. Muitakin saksalaisten tekemiä ja heidän viranomaistensa lyhytnäköisyydessään hylkäämiä tietoja varmaankin ranskalaiset ja englantilaiset käyttivät hyväkseen. On melkoisen luonnollista olettaa, että Burstynin vuonna 1912 sotilaallisissa ammattilehdissä olleet kirjoitukset tavalla tai toisella tulivat tunnetuksi Englannissa. Kuitenkin on jäänyt salaisuuden varjoon, mikä oli ensimmäisten englantilaisten panssarivaunusuunnitelmien perustana. Väite, että ne olisivat saksalaista alkuperää on vaikeasti todistettavissa. Englantilaiset itse sanovat

amerikkalaisten telaketjuilla kulkevien elonleikkukoneiden antaneen heille herätteen.

Englantilaisten kiihoittimena panssariaseen kehittämiseen on ollut halu ja pyrkimys päästä ratkaisuun. Saksalaisten asemat olivat vuodesta 1915 piikkilangan ja konekiväärien suojaamat. Englantilainen eversti Swinton päätti silloin katkaista taistelukentän vain aika ajoittaisen »tak-tak» nakuksen särkevän haudanhiljaisuuden muullakin tavalla kuin vain kiivailla tykistökeskityksillä. Aina kun tykistövalmistelu oli tauonnut, kuuluivat nuo kirottut konekiväärit elävän. Niiden tasasuhtaiseen maakuopista syöksevään tuleen tyhrytyi joka ainoa jalkavaen hyökkäys.

Swinton halusi »konekiväärisyömäreitä», liikkuvia linnoituksia, jotka ilman valmisteluja kykenisivät etenemään yli taistelukentän, joihin konekiväärien luodit eivät tehoaisi, jotka kykenisivät tallaamaan alleen sekä viholliset että heidän aseensa.

Ajankohtainen aate olkoonpa se kuinka vallankumouksellinen tahansa, syntyy aina samanaikaisesti useissa maissa eri aivoissa. Niinpä koki Swintonkin hämmästykseseen, etteivät vain hän ja hänen luottamuksensa saaneet insinöörit hautoneet mielessään panssarivaununrakentamista, vaan Englannin amiraaliteettikin oli saanut tehtäväkseen harkita, olisiko rakennettavissa jonkinlaista »maasotalaivaa». Winston Churchill, joka oli ensimmäisen maailmansodan syttyessä amiraaliteetin loordi, antoi asialle halukkaasti tukensa. Hän tahtoi rakennettavan yhteenliitettyjä höyryjyriä, joilla saksalaisten ampumahaudat tasoitettaisiin umpeen.

Voidakseen pitää salassa teknikkonsa vakaat valmistelut ilmoittivat englantilaiset rakentavansa suuria säiliöitä, »tankkeja» (tanks), josta johtuikin myöhemmin yleisesti käytetty tankki-nimitys. Pitivätpä englantilaiset asian liittolaisiltaan-kin salassa ja hämmästyivät suuresti saapuessaan vuonna 1916 tankkeineensa mannermaalle, kun kuuluivat ranskalaisten valmistaneen samanlaisia taisteluvaunuja. Englantilaisten kanssa saman aikaisesti ajatus oli viety päätökseen. Erikoisesti asian kehittämiseksi oli toiminut ranskalainen eversti-luutnantti Estienne, joka myöhemmin tuli tunnetuksi panssariauton isänä.

Jatkuu.

Espanjalainen härkätaistelu Perussa

Muistelmia 'Suomen Joutsenen' eräältä matkalta.

OLEMME Perun pääkaupungissa Limassa, tarkemmin sanoen Plaza de toroksella, espanjalaisella härkätaistelupaikalla, kurvi kakkonen — sisäänpääsymaksu vajaat pari solia. Satahenkinen sotilassoittokunta pauhaa kehän vastakaisella puolella ja tämän tauottua jatkaa toinen yhtä edustava meidän puolellamme. Ilmassa on sähköä. Odotus härkätaistelun alkuun käy sietämättömän jännäksi, jännäksi ei ainoastaan meille ensikertalaisille, vaan silminnähävästi ja korvinkuultavasti myöskin muulle, katsomontäyhteiselle yleisölle, joka sentään on tottunut härkätaisteluja näkemään kerran tai kaksikin kuukaudessa. Vedonlyöjiä ja totalisaattoreita täältä ei tosin tapaa — härän kohtalohan on ilman muuta selvä —, mutta näytöksestähän jo itsestään tulee valtaisa elämys.

Näytöksen alkuun on vielä puolisen tuntia. Katsomon istumapaikat ovat paksun kuran peittämät. Sanomalehtipinkkaa kantava mustaihoinen serveeraa meille muutaman lehden suojaksi allemme. Kiitän: »Gracias» ja tuumin — kuinka ystävällistä. Satumme saamaan kahden artikkelin kokaisen kuvan silloisesta Haile Selassiestä ynnä sotareportterin kuvauksen Aduan taisteluista. Asetan lehden vitivalkoisten hellehousujeni suojaksi alleni ja murahdan tuskin kuuluvasti: »Sic transit gloria mundi». Kotvasen kuluttua tunnen nykimistä kauluksestani. Käännyin katsomaan. Samainen mustaihoinenhan siellä vain hosui. »Beinti sentavos, beinti sentavos». Hän vaatii siis sanomalehtinivaskastaan maksua. Isken lehdet umrin kouraan ja ostan kymmenellä sentavoksella eskimojäätelöä. Ihailtavaa yksityisyrityksiä — tammikuun helteessä ja kaarteiden kurassa — joka-tapauksessa.

Aikaa »leikin» alkuun: enää yksi neljännes. Päivä on pilvetön ja helteinen. Palautamme ohimennen mielimme Pohjolan tammikuun. No niin, amfiteatteri on sitten tällävälin täyttynyt miltei laitojaan myöten (noin 6000 henkeä) etelän kansaa. Traditioiden mukaisesti on nytkin luvattu esittää kuuden härän surmaaminen. Tapausta oli värillisin katukilvin ja sanomalehtien välityksellä laajasti mainostettu. Vieressä istuvalta perulaiselta koetan sanakirjan avulla ja osaksi »merkkipäätä» käyttäen tiedustella sitä ja tätä, mikä tapausta hieman valaisisi. Esitän hänelle ihmettelyni, että kuinka espanjalaiset ja perulaiset yleensä voivatkaan ihailla niin raakaa esitystä kuin mitä nämä corrida de torokset ovat. Perulainen yrittää selostaa parhaansa mukaan, perustellen tapausta mm. siten, että kidutuksen eri vaiheet suoritetaan niin taiteellisen hienosti, että eläin tuskin tuntee ankarimpia tuskia. Mm. sotkee mies juttuunsa sanat inhimillisyyden ja taide, tarkoittaen todennäköisesti näytöksessä todellakin tavattavan myös osittaista inhimillisyyttä ja, että suorituksia voidaan arvostella jopa taiteeksikin. Viimeksimainittu lausunto todettiin sittemmin paikkansa pitäväksi. Lope-tamme nyt väittelyämme naapurin kanssa, sillä fanfaari kajahtaa ja härkätaistelijat eli toreadoorit loistavan koristeellisessa asussa astuvat valtaisan portin kautta arenalle.

Ensimmäisinä marssivat esiin espadat, matadoorit eli päätaistelijat, näitä seuraavat chulokset eli aputaistelijat ja sitten pikadoorit ikälopuilla ratsuillaan sekä viimeisinä edellisten vanavedessä sinipukuiset apulaispojat. Kukin hajaantuu omalle taholleen, fanfaari kiirii halki avaruuden uud-

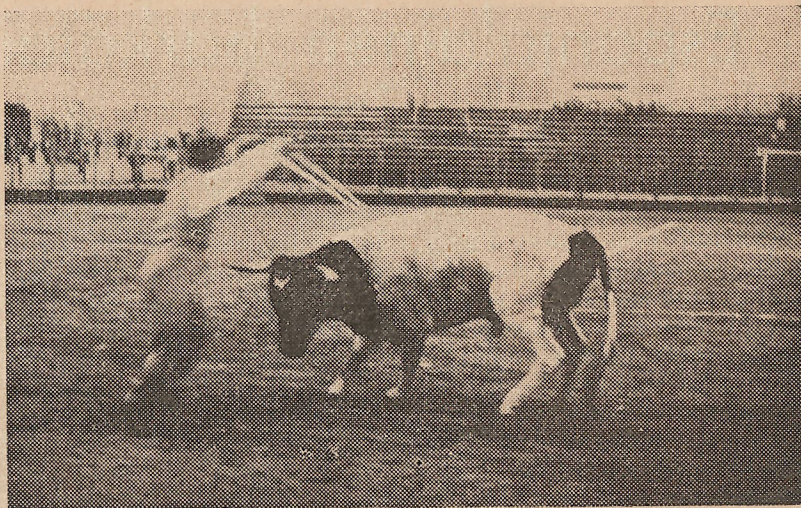
leen, kaikkien katseet ovat suuntautuneet toiseen porttiin arenan kunnia-aition alla. Kuin taikasanan voimasta lennähtää portti rysähtäen auki, mistä kolme vuorokautta janolla ärsytetty härkä ryntää näyttämölle. Espanjalainen kansallishuivitus »ottaa alkuunsa». Punaisella vaatteella varustettu chulos ottaa vastaan härän ensimmäisen rajun rynnäkö. Väistö onnistuu ja eläin syöksee »aukon» ilmaan. Balettitanssijan tavoin, melkein varpaillaan sipsuttaen lähestyy nyt chulos hurjistunutta, hyökkäykseen valmistunutta härkää kohden. Eläin kuopii maata, ryntää toistamiseen punaista vaatetta kohden, loistava väistöliike ja härkä on jälleen syössyt harhaan. Aploodeja, meteliä, suoraa huutoa. Aputaistelijat vaihtuvat tavan takaa ja esitykset jatkuvat aina siihen asti kunnes fanfaari tiedoittaa banderilleeroksen vuoron esiintyä. Kohahdus käy yli katsomoiden. Piippuhyllynousee »takajaloilleen» nähdäkseen banderilleeroksen rohkeutta vaativan esityksen yksityiskohtaisemmin. Väke-raudalla varustettu seiväs kummassakin kädessä astelee banderilleeros salaperäisen maagian pumppaamana kohti väsyksiin uuvutettua härkää. Miehestä säteilevä »hehku» julmistuttaa härän, se kokoaa uudelleen raa'at voimapesänsä, maa pölähtää sorkkien alla, — surmaamisaikaeessa se on lähtenyt syöksyyn. Kuten tavallisesti: nopeus yhdistettynä järkeen on jälleen vetänyt pitemmän korren. Toreadoori on suorittanut silmiä hivelevän sivuhuippauksen sarvien kummaltakin puolen ja väkerautaiset seipäät istuvat kuin istuvatkin niille tarkoitettussa paikassa, s.o. sönkin niskassa. Ja jälleen innostuneita myötämielisyyden osoituksia yleisön taholta. Esitys toistuu kunnes eläinparka jää vertavuotavana, melkoisen avuttomana ja raskaasti hengityselimiään pullistellen vaivalloisesti seisomaan kaarevan lautaseinän suojaan. Yleisö meluaa, viheltää ja huiতো käsillään. Se vaatii vauhtia näytökseen, se haluaa verta hiekalle, se haluaa matadoorinsa, oman espadansa arenalle. Tätä ei katsomon tarvitse kauaa odottaakaan. Torvisoittokunta, joka on koko edellämäinitun esityksen aikana viritellyt »taustaa», lakkaa äkkiä soittamasta. Signaalitorvi kajahtaa. Ohjelmassa seuraava härän surma, härän jäähyväiset näiltä mailta ja halmeilta. Perulaisten raikuvien suosionosoitusten kohdistamana astuu matadoori nyt arenalle, vasemmassa kädessään keppiin kiedottu punainen vaate ja oikeassa pistomiekkä. Hän tervehtii yleisöä ja ennenkaikkea erikoisen juhla-kein kunnia-aitiossa istuvia, joilta pyytää lupaa eläimen surmaamiseksi. Tämän jälkeen kiertää päätaistelija jonkin matkaa arenan laitaa. Hänelle heitetään päähine katsomosta merkiksi, että hatustaan luopuja kunnianosoitukseksi suorittaa matadoorille viidensadan solin maksun surmaamisesta. Pikadoorit ovat tällävälin tylypäräisillä keihäillään ärsyttelleet härän jälleen raivoihinsa. Kaikki on nyt valmiina pääesitystä varten. Matadoori yrittää kääntää eläimen huomion itseensä ja punaiseen vaatteeseen. Härkä kokoo voimansa, keskittyy — ties' monenhenko kerran — ja ryntää puolisokeana kohti heikossa tuulessa aavistuksen verran lepattavaa veren-punaista vaatetta. Espada liehauttaa vaateen sarvien yli sivulleen, uusi syöksy, väistö, syöksy ja niin edelleen. Vihdoin matadoori katsoo ratkaisevan hetken koittaneen. Pistomiekkänsä oikeassa kädessä ojennettuna pitäen jää hän silmiään räpäyttämättä paikoilleen odottamaan kuolemaan-

Viereinen kuva:

Härkä — tai paremminkin sonni, sillä eivät nämä taistelijaeläimet tietenkään mitään eumukkeja ole — joutuu aluksi monenlaisten ärsytysten kohteeksi. Ei aivan lievimpiä niistä ole teräväkärkisten, väkäsellisten pienten keihäiden pisteleminen eläimen niskaan.

Alakuvaa:

Härkä saa surmanpiston.

tuomitun uusiutuvaa iskua. Surmaa ennustavana säkenöi miekka auringon kimalluksessa. Julmana härkä lähestyy ärsyttäänsä, vauhti kasvaa syöksyksi — selkänikamien välistä elonlähteeseen upotettu ase takerruttaa eläimen liikkeen tuossa hetkessä, sen polvet nytkähtelevät, maailma pyörii sen silmissä, pää retkahtaa raskaana alas, härkä menettää tasapainonsa ja keikahtaa tantereelle. Se yrittää vielä pysähtyä, mutta ei kykene. Suosionosoituksista ei tahdo tulla loppua. Arenalle tuodaan kaksi pikimustaa hevosta, joiden perään härkävainaa sidotaan ja a la tempo de marssin sävelten pauhinassa, hiekan valtavasti pölähdellessä raahataan veressä kylvetetty härkä portista ulos — säilyketehtaalleko sitten lie.

Me vähemmän tuliset pohjoismaalaiset emme voineet ottaa osaa suosionosoituksiin. Ihmettelimme vain huippuunsa kehittyntä raakuutta. Melun tauottua uudistui näytös samoine vaiheineen ja seremonioineen. Toisella kertaa matadoori tosin ei onnistunut ratkaisevassa pistossaan ja joutui tässä vaiheessa eläimen poljettavaksi ja puskettavaksi. Tilanne näytti varsin kriittiseltä toverien ennättäessä kuitenkin apuun siirtäen loukkaantuneen kiireellisesti suojiin. Onni onnettomuudessa, että mies oli jäänyt siksi lähelle härän jalkoja, joista sitten kiinnipitämällä härän iskujen teho oli jäänyt melkoisen mitättömäksi. Matadoori saapuikin kohta piristyneenä takaisin hiekkakentälle ja valloitti kertakaikkiaan yleisön ja ennen-

kaikkea kirsikkahuulisten senjoriittojen sydämet. Kerrottiin muuten hänen olleen entisen Espanjan mestarin. Miekan pisto on kertakaikkiaan mitä suurinta taitoa vaativaa »hommaa», eikä se aina tahdokaan onnistua. Eräänkin kerran oli taistelijan miekankärki osunut nikamaan, mistä ase oli komeassa kaaressa kimmonnut kentälle aiheuttaen katsojien taholta korviavihlovan vihellyksen. Vasta toisella iskullaan oli mies onnistunut ja taistelunsa taistellut pikimusta härkä oli edeltäjiensä tavoin lysähtänyt verta vuotavana maahan. Eräänä kertana härkä — kai pienoiseksi vaihteeksi — nosti pikadoorin sarvillaan yläilmoihin ja paiskanut sitten hevosen miehineen maahan. Hevosen ääretön rauhallisuus ei voinut olla meissä herättämättä ihailun sekaista myötätuntoa. »Tapaturman» jälkeen siltä riisuttiin paksut kylkipanssarit ja suolien ulos valuessa kuljetettiin hevonen lopetettavaksi tai — remonttiin.

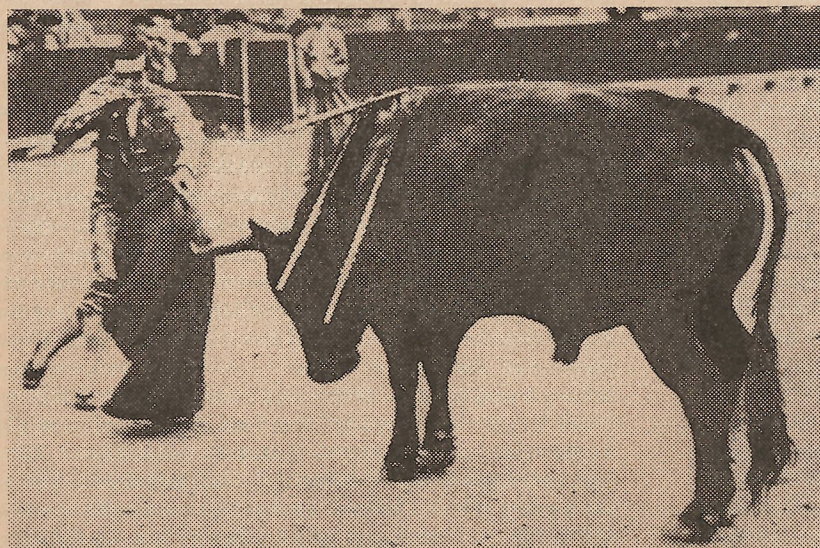
Kun kuusi härkää on surmattu ja muutamalle toreadoorin alulle, pikkupojalle, on kerätty yhteinen kolehti opintoja varten härkätaistelujen luvatussa maassa Espanjassa, päättyy mainoskilvissä toivotettu kauden viimeinen corrida de toros. Yhtenä solkena painumme amfiteatterin kapeikoista ulos Rue de Armakselle mielellämme punniten ja arvostellen espanjalaisen kansallishuvituksen täyspitoisuutta ja arvoa.

G. Hartokari.

Armeijan urheilutoiminta osittain uudelle pohjalle.

Armeijan urheilutoiminnan uudistamisesta on ollut liikkeellä eräitä tietoja, jotka ovat olleet ristiriitaisia. Uusi järjestely ei tule vaikuttamaan armeijan ulkopuolella tapahtuvaan urheilutoimintaan, vaan esimerkiksi lomien maaotteluihin, Suomen mestaruuskilpailuihin ja eräisiin muihin samaan luokkaan kuuluviin urheilutilaisuuksiin myönnetään samalla tavalla ja samoin perusteiden mukaan tähänkin saakka.

Sen sijaan uusi järjestely koskee armeijan sisäistä urheilutoimintaa. Tähän saakka käytännössä olleet eri yhtymien, kuten esim. divisioonain, mestaruuskilpailut tullaan poistamaan ja osanottajat armeijan mestaruuskilpailuihin valitaan joukko-osastojen kilpailuissa. Tämä osanottajain valitsemistapa on voimassa ja jo maaliskuun alussa järjestettävissä talvimestaruuskilpailuissa.

PAKINAN PÄTKÄ:

Puhelinsanoma

Raittius, rehellisyys ja sotamuistelmat eivät nykyään ole muodoissa.

Raittius on kallis asia, mutta juominen on vielä kalliimpaa, kuten tykkimies Pellinen totesi kadotettuaan tajunsa, rahansa ja tekohampaansa.

Rehellisyys perii maan, mutta se on monen mutkan takana, siinä on asutuslautakunnat ja -toimikunnat, maanhankintalautakunnat ja asukkaanoittolautakunnat, maaherranvirastot lausuntoineen, että kysymyksessä on ilmeisesti rahansijoitus- ja keinottelutarkoitus, laki pykäläinen ja pykälä poikineen.

Sotamuistelmat taas eivät sovi nykyisiin rauhallisiin oloihin. Yrittäessäni kerran aamuyöstä Mannerheimintielle esittää yhden valituimman, poliisi puuttui asiaan, vaikka olin jo oman poliisiipiirini alueella ja vaikka tunnen komisaarion, jolle pyysin konstaapelin viemään terveisiä.

— Pian minä vien sinne herrankin, ellette lakkaa, sanoi konstaapeli.

Olematta tyhmänrohkea voinen kuitenkin näin meidän miesten kesken kertoa siitä, kuinka stadin peeston autovetoinen ammusvääpeli eräänä syksyn kirpeänä pakkaspäivänä käveli kohmeista ja kokkareista tietä esikuntapatterin töpinästä huoltoportaan keskukseen, jonka viestiupseeri, luutnantti Purkimo, oli keksellästi ristinyt »Kuuroksi». Siitä johtuivat sitten ensi aluksi huvittavat vuorokeskustelut:

— Kuuleeko Kuuro?

— Kuuro kuulee, kuuleehan kuuro...

Mitähän lieene vanha vääpeli siinä tietä kompuroidessaan miettinyt Hoopolan kumpuilevaa jokimaastoa katsellessaan; mahtoi aprikoida esimiehensä Mikki-hiiren, asemestarin, tietämyksen äärimmäistä rajaa, joka kaikesta päätellen on helskutin kaukana; saattoi suunnitella jota kuta uutta kastike-reseptiä, jolla voitaisi runoilija Erkki Vuorelan loihittamat nautinnolliset herkut, taikka oliko vajonnut vain tavallisiin tallipassin ajatuksiin, siitä on vaikea enää tässä vaiheessa saada täsmällisiä tietoja eivätkä ne asiaan suuria vaikutuksia, joten arv. lukija voi jättää ne omaan arvoonsa semmin kun myöhempiäkään historiankirjoitus ei tule niiden vuoksi vaivautumaan.

Mutta vähän myöhemmin vääpelin muistiin palautui talvisodan jälkeinen aika, jolloin hän toimi kuukauden pari pakokauhukomppanian vääpelinä ja juuri pahimmilleen silloin, kun pojissa oli kova kotiuttamiskuume ja hermot niin herkinä, että kantakortteja täydennettäessä muusikeri Pilvi ilmoitti ammatiksensa ojuri, koska huhut tiesivät, että maatalousväki kotiutetaan kärkeen.

No, näistä muistoista ammusvääpeli sai varmaankin hyvinkin jalon ja kiireellisesti toteutettavan aatoksen, koska hän päättävästi tallasi kohti Kuuro-keskusta, missä sillä erää oli vuorossa Sallavon porukka.

Ja sitten vääpeli asettautui keskuskoneen ääreen, asetti kohtalaisen likaisen nenäliinansa puhelintorven suulle, hälytti esikuntapatterin puhelimen, johon vääpeli Aakula — tunnettehan miehen — vastasi asiallisesti:

— Kuuro 13.

— Yhteiskytchentä, jatkuva kuuntelu, sanoi ammusvääpeli, jonka äänen nenäliinasuojus muutti niin, ettei Aakula sitä tuntenut.

ALIPÄÄLLYSTÖÖN KUULUVA TOIMENHALTIJA

jos haluat tutustua ja osaltasi auttaa alipäällystön yhteisiä pyrkimyksiä asemansa arvostamiseksi ja parantamiseksi, niin velvollisuutesi on tilata liiton äänenkannattaja itsellesi ja kehoittaa toveriasikin tilaamaan se.

Tilaukset voidaan tehdä joko suoraan Saulin konttoriin osoitteella Helsinki, Fabianink. 2 F. 31, tai lähimmästä postitoimipaikasta voit myöskin tilata lehden, jolloin säästyt vielä postimaksuilta.

Suomen Aliupseeriliitto r.y. äänenkannattajan SAULIN

1. numero on lähetetty kaikille niille jäsenille, jotka ovat maksaneet jäsenmaksunsa. Kaikki kerhot eivät ole kuitenkaan lähettäneet nimiluetteloja jäsenistään; näitä jäseniä varten on lähetetty lehti kerhujen puheenjohtajien osoitteella edelleen jakamista varten. Niille jäsenkerhoille, jotka eivät ole maksaneet jäsenmaksujaan eivätkä myöskään lähettäneet nimiluetteloita, on lehteä lähetetty pienekö määrä tutustumista ja tilausta varten.

Sitten ammusvääpeli piti taidetaunon kuvitellen mielessään, miten Aakula haroo paperia ja kynää kirjoittaakseen puhelinsanomaa.

Onpahan tässä välillä muistutettava siitä, että mainittuna syksynä olivat kotiuttamishuhut jokapäiväistä herkkua, jota nautittiin erisuuruuksina annoksina ja milloin mitään ikäluokkia koskevana.

Taunon jälkeen alkoi ammusvääpeli hitaasti sanella:

— Kolmetoista toistaa: Puhelinsanoma N:o 1122/DE XIII/2346/ tämä päivä/

Aakulan uskollinen ääni toisti ja puhelinsanoma jatkui:

— Yksiköt valmistautuivat kotiuttamaan...

— kuluvan lokakuun kahdenteenkuusentoisenkuuden-teen...

— päivään mennessä kaikki...

— tiineet tammät ja vanhat vääpelit.

Arvaattehan, mitä Aakula sanoi! Ammusvääpeli säästi korviaan sulkemalla puhelimen ja yhtyi koiramaisesti Kuuron poikien iloon ala-arvoisen kepposensa johdosta. Alikersantti Aarniokin, jota pidettiin hiljaisten hihittäjien suurmestarina, nauro i ääneen, sillä Jouko Sallavo keksi pian vieläkin paremman käänteen puhelinsanomaa loppuun:

— vanhat tammät ja... miks'et niin sanonut!

Mutta ammusvääpelille eivät kunnian kukot laulaneet, kun hän palasi takaisin töpinään, eikä niinkään, vaan Aakula ja oikeudentuntainen ja tulinen rehimestari Piipahdus esittivät sellaista lausuntaa, että kuudesta Iiro Kaikosta yhteensä ei lähde niin paljon ääntä kuin heistä kummastakin erikseen.

E. J. Paavola.

URHEILU, KALASTUS, METSÄSTYS

Urheiluosasto

on jokaisessa hyvin toimitetussa lehdessä välttämättömyys. Siis myös Saulissa. Eikä se ole välttämättömyys, vaan se on hyve — ainakin Saulissa. Sillä onkohan oikeastaan mitään »ammattikuntaa» tässä maassa urheiluharrastuksessaan verrattavissa aliupseeristoomme? — On, sanoo ent. korsukaverimme Irvistelijä.

— ????

— Voimistelunopettajat ja valmentajat.

Muta siinäpä ne sitten taisivat ollakin kaikki, luulisin. Jaa, jos sitä oikein ruvettaisiin laskemaan, kuinka monta kultamitalia, maailmanmestaruutta, Europan ja Suomen mestaruutta jne., jne., lepääkään Suomen aliupseerikunnan hartioidella, niin...

Mutta »atiaan», sanoi pikkopoika. Ei sivuhyppyjä. Sen vain tahdoin saada sanottua, että urheilu on aina ollut tämän liiton piirissä harvinaisen elinvoimaista ja uskon, että tulee olemaan vastakin. Vaikka tarkan silmän ja vakavan käden urheilu onkin vielä lamassa. Mutta jos se kyyhkynen — muuten suoraan alenevassa polvessa sen Noakin arkin kyyhkynen jälkeläisiä — jonka kuiskutteluita sallin itselleni kerrottavan, ei ollut propaganda-jyvillä syötetty, niin ehkäpä ei kovinkaan kauan mene ennenkuin ampumaradoilla jälleen lyödään monet kahvit veikkaan...

*

Mutta taas asiaan. Saulin urheiluosastosta on tarkoitus tehdä sellainen, josta jokainen aliupseerikunnan jäsen saa tarkat ja luotettavat tiedot kaikista niistä kamppailuista, jotka koskevat puolustusvoimiamme yleensä ja aliupseerikuntaa erikseen. Näihin on tarkoitus kiinnittää pääpaino. Sillä eivät-hän nykyisin liittoomme kuuluvat saa oikeastaan mitään kuvaa siitä urheilutoiminnasta, jota aliupseerien keskuudessa harrastetaan kautta maan. Jossakin päivälehdessä saattaa olla jokin lyhyt maininta, että sellaiset ja sellaisetkin kilpailut on pidetty ja että siellä joku saavutti sen ja sen tuloksen. Siinä miltei kaikki. Mikä onkin toiselta puolen ymmärrettävää nykyisen paperipulan aikana — tekstipalstojen supistushan on päivälehdistä koskenut kiipeimin juuri urheiluosastoa.

Toimitus lupaa huolehtia siitä, että kaikki liittoa koskevat kilpailut tulevat mahdollisimman hyvin lukijakunnalle selostettua, samoin kuin luonnollisesti puolustusvoimiemme johdon taholta järjestetyt ns. »yleiset». Mutta liiton alaosastojen ja kerhojen kilpailuihin nähden meidän täytyy täältä pääkallonpaikalta pyytää ao. sihteerin avustuksia. Sillä käytyäni lävitse 68 maaseutulehden numerot joulu—tammikuun ajalta, löysin vain yhden (1) selostuksen (toisin sanoen: tuloluettelon) kanta-aliupseeriston kilpailuista! Ja kuitenkin olisi varsinkin keskenään kilpaileville alaosastoille tai kerhoille mitä mielenkiintoisinta saada nähdä hiukan

naapurienkin aikaansaannoksia. Varsinkin ennen jotakin yhteenottoa. Siis herrat sihteerit: käsi pännään ja tulokset meille!

Ent. korsukaverini Irvistelijä huomautti tähän väliin, »etteivät suinkaan ne etukäteen kilpailijoilleen mitään tieoja tuloksistaan anna!»

Sylkäisin ja luuttusin sitten sillä hänen kuuluisalla punaisenkirjavalla, ehta eteläpohjalaisella hännättömällä kissallaan sen latian puhtaaksi. (Jollette usko, niin tulkaa katsomaan — naarmut on vieläkin leukaperissä.) Kysyin, onko hänellä tiedossaan yhtään tapausta, jolloin reilun pelin sääntöjä ei olisi noudatettu SAUL:n urheilutoiminnassa.

— On, sanoi Irvistelijä. — Se oli silloin kuin minä olin jo kersantti ja yks alikersantti, Iso-Hollo vai mikä sen nimi nyt oli, hakkas mun 1500 metrin juoksussa.

*

Kuitenkin kaikitenkin — koska Eskon puumerkki pitää olla joka asiassa — tahtoo allepainettu ent. urheilija myöskin puuttua ns. suuriin urheilutapauksiin ihan iki omasta näkökulmastaan. Luonnollisesti vain katsausmielessä, sillä eihän melläkään sitä paperia niin mahdolltomasti ole. Suurkilpailuistahan saa lukea jo päivälehistäkin ajallaan.

*

Nyt Esko sitten tahtoo rähistä nyrkkeilymaaotteluista. Ensinnäkin se siellä maailman puolueellisimpien urheilujohtomiesten kotimaassa joulukuussa suoritettu. »Suomella epäonnea», »Tasapeli olisi ollut paikallaan», »Räikeitä tuomarivirheitä Tukholmassa» jne. Tällaisia olivat päivälehtien otsakkeet tästä nolosti päättyneestä nyrkkeilymaaottelusta. Tosiasiahan kyllä on, että Ruotsi kieroili moraalittoman kehätuomarinsa ansiosta kaksi voittoa »kotiin», mutta kun tämä oli jokseenkin etukäteen odotettavissa, niin miksi ei »Suomen nyrkkeilyn yhteis-toimikunnan» taholta vaadittu puolueetonta kehätuomaria esim. Norjasta tai Tanskanmaalta? Eikö nyt ole saatu oppia jo aivan tarpeeksi esim. ruotsalaisista painituomareista ja viime talven jääpallomaaottelusta, yhden tuoreimmista esimerkeistä mainitakseni! Ja toinen munaus oli meidän edustusjoukkueemme valinta. Melkoisella varmuudella voidaan sanoa, että Orasta parempia miehiä on siinä sarjassa Suomen maassa ainakin kolme. Kehävanhus Andersinista puhumattakaan. Mutta kun sitä »demokratiaa» noudatetaan nyt urheilusakin... Vaikka ruotsalainen häikäilemättömyys olisi viettänyt millaisia riemuvoittoja tahansa, olisi Tukholmassa kuitenkin päästy tasapeliin, jos oikeat miehet olisi valittu. Ja tästäkö sitten vain viisas-tuttiin tammikuussa Helsingissä! Kyllä kai! »Vanhuksen» tilalle pantiin invalidi, joka sitäpaitsi oli keskenkuntainen. Eikös Kurki kelvannut? Ja Oras sai edelleen pitää huolta sarjastaan, vaikka etukäteen tiedettiin hänen kunnottomuutensa. Hänellä oli niin heikko vastustaja, että »siitä huonommasta

Kalastus ja metsästys

Samoin kuin varsinaisessa urheiluosastossa käsitellään kat-sauksina yleisiä urheilutapahtumia, samoin tällä palstalla kosketellaan niitä kysymyksiä, jotka ovat kala- tai metsä-kärpäsien pureman saaneita lukijoitamme lähellä. Mutta ei ainoastaan näitä kysymyksiä varten, vaan myöskin lukijain omille erä- ja kalastusmuistoille on varattu oma tilansa. Niin että pankaapa kokemuksenne paperille ja lähettäkää lehtemme toimitukselle!

*

Huonoahan nykyään pyrkii olemaan niin metsästys- kuin kalastushalujenkin tyydyttäminen — ei saa välineitä kummallakaan alalla. Jokamieskalastaja on miltei kaikkiin muihin tarpeisiin paitsi rautalankakatiskoihin ja onkiin sekä uistimiin nähden kokonaan mustan pörssin varassa. Mutta kukapa niitä hintoja jaksaa maksaa, ellei aivan ammatikseen aio kalanpyyntiin käydä! Ja tämän MP:n tavarain laatu on sitäpaitsi useimmissa tapauksissa aivan ala-arvoista.

Eivätkä asiantuntijat lupaa vielä tämänkään vuoden aikana mitään parannusta muiden kuin ammattikalastajain osalta. Ne vähät erät, jotka ulkomailta saapuvasta puuvillasta voidaan varata kalastuslankojen valmistukseen; on määrätty niiden käyttöön, jotka tästä ammatista saavat varsinaisen toimeentulonsa. Samoin myös valmiina saatavat verkot y.m. Niinhän se parasta onkin näissä olosuhteissa. — Eräs pikku yhdistys täällä Helsingissä koettaa kyllä saada edes pitkäsiimalankaa muillekin, mutta — saa nähdä.

Mutta jotakin »valkenemistä» kuitenkin on odotettavissa. »Olemme antanut itselle kertoa», että jo kevättälvellä pitäisi tulla kauppaan kotimaisia heittouistin- (svirveli-) ja lohi-vapoja. Rullapula tekee vain kiusaa, mutta toiveita on, että sekin järjestyy. Koekäppäleestä päättäen vavan laatu on varsin hyvä, eikä hintakaan ennakkolaskelmien mukaan mikään peloittava.

*

Joku ehkä hymähtää, että mitäpä kiirettä tässä keskellä talvea on puhua kalastusasioista! Juu: kun ei pääse kalaan, niin pitäähän siitä edes *puhua*. Sitäpaitsi oikein pahimpien kalahullujen kesken puhutaan näistä kala-asioista paljonkin aivan tuoretta juttua. Tarkoitin talviongintaa, joka nyt

liitosta», Suomen Nyrkkeilyliitosta, olisi ainakin kaksi miestä (Ahti Lehtinen ja Heikkinen) hakanut ruotsalaisen niin, että olisi vielä kotonakin muistanut. Ja Oras hävisi — sitähan ei kukaan etukäteen epäillytkään.

Nämä kaksikin sarjaa olisivat jo jokseenkin varmasti muuttaneet numerot tasapeliksi. Sopii kysyä, luullaanko Suomen urheilua vietävän eteenpäin sillä, että jo valintoja suoritettaessa katsellaan kaikkea punaisten silmälasien lävitse. Vai mitä, herra Smeds & kumppanit?

Jos olisi ilkeä, sanoisi SNL:n voittaneen Ruotsin 2—1, mutta TUL:n hävinneen 1—4... Puhdas Suomen Nyrkkeilyliiton joukkue olisi hoitanut ottelun ainakin tasapeliksi, ehkäpä paremminkin.

On se hyvä, ettei jääpallojoukkuetta ainakaan tarvitse rakentaa luokkatietoisuuden pohjalla.

ESKO.

P. S. Muistakaapa tulla joukolla Lahteen hiihtämään mestaruuksista!

maassamme on saanut ennenkuulumattoman suuren harrastajajoukon liikkeelle. Ennen sotia sitä harrasti vain muutama pienempi porukka siellä täällä etupäässä huvikseen, mutta kalan mentyä kaupasta tiskin alle ja ottavampien pyydysten kadottua saatavista, on onki noussut kunniaan. Yksi ja toinen on korva tarkkana ruvennut seurailemaan tuttavapiirissään liikkuvia juttuja talvionginnasta — »sillä ongenhan nyt sentään aina saa», arvellaan. Vaikkei se asia nimenomaan talviongintaan nähden nyt sentään niin ole. Mutta se on taas eri juttu. Niihin asioihin palataan sitten ensi kerralla oikein perusteellisesti.

*

Tuli tuossa yllä mainittua, että jotakin saadaan sentään aikaan kotimaassakin pulan lieventämiseksi näillä aloilla. Näin on laita ainakin metsästäjän tarpeiden suhteen. Panokista tai hauleista, joista meillä nyt on pahin vastus, en uskalla vielä tällä hetkellä mitään puhua, mutta aseiden suhteen tuntuvat pullat olevan aika hyvin unissa.

Kaksikin uutuutta on tulossa. Toisen varmaan jotkut lukijat tuntevatkin ennakkopuheista, nim. metsästysrihlan — tai »kiväärin», miksi sitä nyt kukin tahtoo nimittää — joka on sovellettu nimenomaan meikäläisiin oloihin. Kaliberi 7 mm, alkunopeus suuri, pyyhkäisy laaka aina tappoetäisyydelle saakka, sen jälkeen luodin lentoradan hämmästyttävän jyrkkä lasku. Vielä tänä vuonna saadaan näitä uusia aseita kauppaan.

Toinen uutuus on kotimainen, yksipiippuinen ja hanaton haulikko, n.s. »kansanhaulikko». Tämän asean suunnittelu on myöskin ollut pidemmän aikaa vireillä ja nyt arvelee kokeet kustantanut Tikkakoski Oy. voivansa vähitellen ruveta suunnittelemaan sarjatuotantoa. Mutta — se raaka-ainepula! Tällä erään tunnetun aseteknikon suunnittele-malla haulikolla on suuria etuja samallakuin siinä on sovellettu käytäntöön eräitä uusia menetelmiä. Niihin voidaan ehkä palata tuonnempana.

Kirvesmies.

Lahden alipäälyllystökerho

järjesti loppiaisena jäsentenväliset hiihtokilpailut Hennalassa, joissa saavutettiin seuraavat tulokset:

Yleinen sarja, 10 km: 1) vääp. Toivo Oja, HRR, 37.00; 2) vääp. Kauko Pimiä, HRR, 41.04; 3) ylik. Oliver Nyssönen, LKoulu, 42.29; 4) ylik. Erkki Holkeri, HRR, 42.34; 5) kers. Kauko Allenius HRR, 43.00.

Ikämiessarja, 10 km: 1) kers. Paavo Kotinurmi, HRR, 46.22; 2) vääp. J. Huuskonen, AKE, 51.56.

Yli-ikämiessarja, 10 km: Vääp. Jussi Sutinen, It. R2, 48.07.

Kilpailu oli samalla joukko-osastojen välinen: 1) HRR (5 miehen keskiaika) 41.48; 2) LKoulu (3) 45.28; 3) It R2 (3) 51.28.

Naiset 3 km: 1) Maila Viljanen 16.38.

Lisäksi kilpailivat tytöt alle 12 v. sarjassa sekä pojat alle 16, 13, 11, 9 ja 7-vuotisten sarjassa.

Verensiirrosta syfilistartunta.

Eräälle Ruotsin laivastossa palvelevalle matruusille tehtiin hiljattain leikkauksen yhteydessä verensiirto. Jonkin aikaa tämän jälkeen hän sairastui syfilikseen. Pidetään todennäköisenä, että hän sai tartunnan verensiirrosta siten, että verenantaja on sairastanut kuppaan. Nyt tutkitaan Ruotsissa kovasti, kuka on ollut syypää, ettei verenantajaa ole tarkastettu ennen siirtoa.